

Kortversion
**Regional utvecklingsstrategi för
hållbar framtid i Norrbotten 2020**

Länsstyrelsen
Norrbotten

Norrbotten – för attraktiva livsmiljöer och hållbar tillväxt i Sverige och Europa.

Norrbottens vägval

Den regionala utvecklingsstrategin för hållbar framtid i Norrbotten 2020 är det övergripande strategidokumentet för Norrbottens hållbara tillväxt. Strategin har tagits fram i ett brett samarbete där representanter för kommuner, Norrbottens läns landsting, Luleå tekniska universitet, Länsstyrelsen, Sametinget, myndigheter, organisationer och enskilda har medverkat. Länsstyrelsen har samordnat arbetet.

Den regionala utvecklingsstrategin ingår i EU:s och Sveriges strategier för hållbar tillväxt och är styrande för de mer operativa programmen i länet. Strategin binder samman planeringsprocesser som har betydelse för en hållbar tillväxt och kan därigenom underlätta samverkan inom och mellan länen. Strategin utgör ett strategiskt underlag i förhandlingar mellan länet och nationen och även vid överläggningar på EU-nivå.

EU:s framtidsstrategi ”Europa 2020” är basen för de mål som anges i strategin. Analysen av Norrbottens förutsättningar för utveckling och potential för tillväxt resulterar i fem strategiska områden där ett antal prioriterade åtgärder anges.

Den regionala utvecklingsstrategin är länets överenskomelse om samverkan och prioriteringar för att utveckla Norrbotten.

Strategin lades fast den 2 december 2011.

Viktiga utmaningar och framgångsfaktorer

De största utmaningarna är den demografiska utvecklingen och den framtida kompetensförsörjningen. Avgörande för regionens tillväxt är att det finns arbetskraft och kompetens som matchar arbetslivets behov. Med en allt äldre befolkning ökar försörjningsbördan och det blir allt tyngre att upprätthålla välfärden med minskade skatteunderlag.

Fungerande kommunikationer är avgörande för regionens utveckling och tillväxt. Länets geografiska förutsättningar ställer särskilda krav på ett hållbart transportsystem.

För att attrahera fler till länet och öka norrbottningarnas livskvalitet är arbetet med attraktiva livsmiljöer, jämställdhet och mångfald viktigt. Näringslivet främjas av människors olikheter.

Länet står sig bra i konkurrensen vad gäller forskning och utveckling. Det finns potential till förnyelse och innovation inom länets näringsliv. De globala utmaningarna inom till exempel klimat- och energiområdet ger drivkrafter för utveckling inom såväl teknik som samhälle.

Internationalisering och gränsöverskridande samarbete är framgångsfaktorer för Norrbotten med sitt geografiska läge, dels ökad kritisk massa, dels större marknad för företagen.

Länets utbildningsnivå är lägre än för riket i genomsnitt samt skillnader mellan kvinnor och mäns utbildningsnivå. Länet har även ett högre ohälsotal jämfört med andra regioner. Tillgång till arbete är viktigt för en god och jämlik folkhälsa.

Tillsammans inom länet ska man på ett systematiskt sätt arbeta med utvecklingsinsatser inom fem prioriterade områden.

Utvecklingsinsatser 2020

Livsmiljöer

Utvecklingsinsatser som främjar livskvalitet, attraktiva livs- och boendemiljöer, jämställdhet, integration och mångfald, god folkhälsa, miljö och grundläggande samhällsservice.

”Det ska vara attraktivt att bo och verka i Norrbotten för alla människor”.

Prioriterade åtgärder:

- Främja en god, jämlik folkhälsa och livskvalitet så att människor mår bra vilket bidrar till långsiktig tillväxt och välfärd. Förbättra integrationen och se utrikes födda som en resurs som berikar samhället.
- Vidareutveckla Norrbottens livsmiljöer så att fler investeringar och etableringar kommer till länet. Stimulera byggandet av energisnåla bostäder som stärker en attraktiv livsmiljö så att kvinnor och män både kan och vill bo på olika platser i länet samtidigt som länet är ett attraktivt besöksmål.
- Prioritera insatser för att införliva etableringar i den regionala och lokala ekonomin för att stärka samhällsservice, kompetensförsörjning och skattekraft.

Innovation och förnyelse

Utvecklingsinsatser som främjar tillväxtområdena, innovativa miljöer, starka forskningsområden, differentiering av näringslivet, besöksnäringen, miljödriven näringslivsutveckling, barn och ungas kreativitet och entreprenörskap samt kulturella och kreativa näringar.

Prioriterade åtgärder

- Fortsatt utveckla innovativa miljöer och kommersialisering, entreprenörskap, en mer entreprenöriell miljö samt skapa fler och växande företag, för att positionera Norrbotten som en innovativ region i Europa.
- Ta fram en regional innovationsstrategi för att bidra till att vidareutveckla forsknings- och innovationssystem, främja spetskompetens, smart specialisering samt stärka samarbetet mellan universitet, forskning, företag, samhälle och den ideella sektorn.
- Kontinuerligt arbeta för att stärka ungas entreprenörskap och företagsamhet och att stimulera initiativ till ökad jämställdhet och mångfald i näringslivet.

”Basnäringarna är på många sätt ryggrad i det norrbottniska näringslivet”.

Tillgänglighet

Utvecklingsinsatser som främjar utökad kollektivtrafik, ett IT-samhälle för alla, regionförstoring, hållbara transportsystem samt effektiva transportkedjor.

”En långsiktigt hållbar transportförsörjning är en förutsättning för näringslivets konkurrenskraft och investeringsvilja”

Prioriterade åtgärder

- Målinriktat arbeta för att i närtid få till stånd i en kraftfull satsning på järnvägens infrastruktur. Norrbottenbanan som är en mycket viktig länk i Botniska korridoren och Malmbanan (dubbelspår) som länk till Northern Axis. Stråken finns med som en del av Transeuropeiska transportnätet (TEN-T).
- Utforma en regional digital agenda för att säkerställa en tillgänglig och grundläggande IT-infrastruktur i länet och verka för en sammankoppling av bredbandsinfrastrukturen över nationsgränserna. Åtgärder för att bättre nyttja bredbandsnätet i länet och stimulera utvecklingen av ett brett tjänsteutbud av e-tjänster.
- Säkerställa att flygtrafiken till och från länet prioriteras för regionens konkurrenskraft vilket är helt avgörande för inlandet och dess utveckling.

Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud

Utvecklingsinsatser som främjar samverkan med näringslivet, det livslånga lärandet, integration – mångfald och delaktighet, kvalificerade utbildningar, arbetsmarknad – jämställdhet, ungas inträde på arbetsmarknaden samt en god folkhälsa.

”Alla människor ska ha möjlighet att delta i arbetslivet efter egen arbetsförmåga”

Prioriterade åtgärder

- Öka antalet elever som går ut gymnasiet med fullständiga betyg och stimulera till ett livslångt lärande för morgondagens arbetsmarknad.
- Utveckla strategisk samordning mellan utbildningsanordnare, näringsliv och samhälle för att säkerställa utbildningssystem med hög kvalitet och identifiera strategiska yrkesområden. På ett tidigt plan identifiera flaskhalsar och bristyrken på arbetsmarknaden.
- Uppmuntra kvinnor och speciellt män att satsa på högre utbildning. Marknadsför framtidsyrken, karriärmöjligheter och företagande i Norrbotten för att få fler att verka och bo i Norrbotten.

Strategiskt gränsöverskridande samarbete

Utvecklingsinsatser som främjar samverkan med näringslivet, ett ökat internationellt samarbete, gränsregional samverkan, erfarenhets- och kompetensutbyte, internationella affärer samt ett mångkulturellt samhälle.

Prioriterade åtgärder

- Delta aktivt i det internationella samarbetet - främst inom EU, Barentsregionen och Nordkalotten. Samarbetet ökar förutsättningarna för ett diversifierat och konkurrenskraftigt näringsliv.
- Främja företagens marknadsutvidgning, globalisering, produkt- och tjänsteutveckling och/eller affärssamarbete.
- Utveckla strategiskt samarbete över nationsgränser för att stärka länets forsknings-, utbildnings- och innovationsmiljöer samt spetskompetens och smart specialisering.

”Nya kunskaper och tankesätt är värdefulla för dynamiken i allt utvecklingsarbete”

Så här blir strategin verklighet

Den regionala utvecklingsstrategin, som tar avstamp på både europeisk och nationell nivå, är styrande för andra program och strategier på regional och lokal nivå.

Den regionala utvecklingsstrategin genomförs genom att;

- parterna i länet tar ett aktivt ansvar för att prioritera och genomföra utvecklingsinsatserna inom ramen för den ordinarie verksamheten i sina respektive organ.
- parterna förankrar och sprider kunskap om den regionala utvecklingsstrategin på lokal, regional, nationell och internationell nivå.
- parterna drar nytta av de operativa planer, program och strategier som finns på EU, nationell, regional och lokal nivå, exempelvis regionalt tillväxtprogram och EU:s strukturfonder.

Länets aktörer kommer att följa utvecklingen i länet, bland annat genom analys och uppföljning.